

**Мішенін Є.В., ДВНЗ «Українська академія банківської справи
Національного банку України»
Коблянська І.І., Сумський національний аграрний університет**

ЗАСТОСУВАННЯ ЛОГІСТИЧНОГО ПІДХОДУ В УПРАВЛІННІ СИСТЕМОЮ ОСВІТИ

Дисбаланс попиту та пропозиції на ринку праці, безробіття молоді та осіб з вищою освітою, характерні для України, свідчать про недостатню ефективність функціонування освітньої сфери, а це, в свою чергу, перешкоджає досягненню цілей сталого, інноваційного розвитку країни. Підвищення ефективності функціонування вітчизняної системи освіти необхідно розглядати в контексті формування організаційно-управлінських механізмів активної інтеграційної взаємодії, як між освітніми структурами та роботодавцями, так і між навчальними закладами різних рівнів освіти. В якості методологічної основи формування та оптимального управління інтегрованими структурами, в яких об'єктом управління є потокові процеси, можна розглядати логістику в сучасному її розумінні.

Використовуючи логістичне правило «7R», цільові орієнтири розвитку системи освіти можна сформулювати таким чином: своєчасне забезпечення економічної системи фахівцями потрібного професійно-кваліфікаційного рівня, у необхідній кількості, у потрібному місці (з урахуванням регіональних особливостей розміщення продуктивних сил) відповідно до запитів споживачів (суб'єктів господарювання, державних структур та ін.) з найменшим рівнем витрат. Використання принципів логістичного підходу в управлінні освітньою системою забезпечує ефективне розв'язання таких завдань [1]: зниження собівартості освітніх послуг; зниження витрат на підготовку та перепідготовку кадрів; попередження «перевиробництва» та нераціонального витрачання ресурсів у системі освіти; забезпечення відповідності просторово-часових параметрів реалізації освітніх процесів потребам ринку праці, а також його коливанням.

В якості об'єктів логістичного управління в освітній сфері розглядаються матеріальний, інформаційний та фінансовий потоки [2], а також людський [3], відносно якого можуть бути застосовані як операції просторового переміщення, так і ті, що забезпечують зміну його якісних параметрів (рівня компетенцій, кваліфікації та ін.). В умовах формування системи управління освітою на логістичних

засадах, людський потік слід розглядати як основний. Він виступає засобом інтеграції елементів освітньої логістичної системи: навчальних закладів різних рівнів освіти, суб'єктів управління освітніми процесами, а також роботодавців.

В основу організації руху людського потоку в системі освіти та його регулювання повинен бути покладений принцип мінімізації загальних логістичних витрат, до складу яких, ураховуючи специфіку освітньої сфери, можна віднести: витрати, пов'язані з наданням базових та супутніх послуг на різних рівнях освітньої системи; витрати взаємодії окремих елементів освітньої системи (здійснення діагностичних процедур та робіт у сфері професійної орієнтації, процедур добору та відбору), а також витрати, пов'язані з переміщенням елементів потоку (транспортування, переміщення та харчування) у періодах взаємодії; витрати роботодавців, пов'язані з добром та відбором персоналу; витрати на доведення якісних параметрів до рівня, визначеного споживачем (роботодавцем) – витрати на перепідготовку, додаткове навчання – з боку держави, роботодавця, домогосподарств; витрати на соціальне забезпечення офіційно незайнятого населення; втрати податкових надходжень через безробіття; втрати валового внутрішнього продукту, зумовлені зниженням продуктивності праці та ін.

Мінімізація загальної суми витрат вимагає розробки та практичної реалізації дієвих інструментів взаємодії, як між елементами освітньої системи, так і з роботодавцями, зокрема: діагностичних процедур з оцінки схильностей, здібностей, розумових та фізичних здатностей учнів середніх навчальних закладів до оволодіння тією чи іншою професією із залученням всіх зацікавлених сторін; контрактних взаємовідносин з визначенням системи відповідальності за невиконання зобов'язань.

Список використаних джерел

1. Власова В. К. Механизмы реализации профессиональной подготовки конкурентоспособного специалиста для регионального рынка труда // Вестник ТГГПУ. 2009. – № 2–3 (17-18). – С. 16-20.
2. СклярOVA Н.Ю. К вопросу об образовательной логистике // Гуманитарные и социальные науки. – 2012. - № 5. – С. 323-330.
3. Скоробогатова Т. Н. Образовательная логистика: сущность и место в сервисной логистике // Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского. Серия «Экономика и управление». – 2010. – № 3. Том 23 (62). – С. 280-285.

Мішенін Є.В. Застосування логістичного підходу в управлінні системою освіти / Мішенін Є.В., Коблянська І.І.// Збірник тез доповідей IX Міжнародної науково-практичної конференції "Маркетинг інновацій і інновації в маркетингу" (24-25 вересня 2015, м. Суми). - Суми: ФОП Ткачов О.О., 2015. - с. 126-127.